

УДК 343.85

С. В. Слінько,

доктор юридичних наук, професор

(Харківський національний університет внутрішніх справ)

Щодо удосконалення оперативно-розшукової діяльності оперативних підрозділів поліції у протидії молодіжній злочинності

За останні роки протидія злочинності, особливо серед неповнолітніх та молоді, визначається підвищенням вимог з боку держави, суспільства та громадськості до правоохоронних органів, зокрема Національної поліції України з питань протидії злочинності та її елементів: запобігання, попередження, припинення та своєчасного, повного і неупередженого розслідування кримінальних правопорушень такої категорії.

Наростання кризових, економічних і соціальних негараздів в державі та в цілому у світі на сьогодні призводить до збільшення кількості і «змолодшання» злочинності, не дає ефективних результатів у протидії такій злочинності, що спонукає до пошуку, здійснення і удосконалення більш ефективних заходів протидії цього виду злочинності та, що потребує відповідних зусиль від державних, правоохоронних органів, науковців і громадських організацій щодо усунення чинників, які сприяють вчиненню злочинних проявів серед неповнолітніх та молоді. За результатами монографічного дослідження В. М. Бабакіна¹ встановлено, що така злочинність з кожним роком намагається нарощувати криміногенний потенціал, який зміцнює свій вплив на стан криміногенної обстановки та в цілому на національну безпеку країни. В цих умовах продовжується реформування правоохоронних органів, зокрема з органів внутрішніх справ України на Національну поліцію України, у зв'язку з чим вносяться відповідні зміни та доповнення й у чинне національне законодавство, удосконалюються форми і методи діяльності, у тому числі оперативних підрозділів, продовжується наукова розробка проблемних питань у сфері протидії злочинності, що є головним пріоритетом у роботі дослідників відповідної проблематики, до якої відноситься й автор. Практика розгляду окремих аспектів протидії злочинності, зокрема молодіжної з боку оперативних підрозділів поліції здійснюється через призму теорії та методології оперативно-розшукової діяльності. Дослідженню вказаних засад та питань було присвячено у

¹ Бабакін В. М. Протидія молодіжній злочинності: оперативно-розшуковий аспект : монографія / В. М. Бабакін ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. О. Юхна. – Дніпропетровськ : Адверта, 2016. – 393 с.

рецензованій монографії, яке передбачало використання цілеспрямованого синтезу різних галузей юридичної науки з метою визначення найбільш ефективних форм і методів оперативно-розшукової діяльності у протидії молодіжній злочинності оперативними підрозділами поліції. Вирішенню зазначених та інших проблем і присвячено автором монографію «Протидія молодіжній злочинності: оперативно-розшуковий аспект».

Актуальність рецензованої монографії визначається тим, що вона є логічним продовженням попередніх наукових досліджень у цьому напрямі в пострадянському просторі, але в ній напрацьовані свої, авторські методики та шляхи дослідження і визначена специфіка імплементації визначених закономірностей у оперативно-розшукову діяльність і досудове розслідування, структуру та механізм протидії, зокрема при запобіганні і припиненні злочинів дослідженої категорії в умовах сучасного стану розвитку та євроінтеграції України, що є певною новацією. Крім цього, за останні роки ще не було напрацьовано комплексних досліджень з концептуальної теорії та узагальнення практики щодо протидії молодіжній злочинності оперативними підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами.

Структура рукопису монографії повністю відповідає плану роботи, логіці дослідження та висвітленню проблемних питань і окремих аспектів, що дозволило автору послідовно зупинитися на головних проблемах протидії молодіжній злочинності оперативними підрозділами Національної поліції України та шляхах їх вирішення та удосконалення.

Досліджуючи теоретичні засади, правове регулювання та практичну сторону оперативно-розшукової протидії молодіжній злочинності автор у монографії визначає зміст та основні напрями; стан наукової розробки відповідних проблем; правове забезпечення; напрями удосконалення функцій оперативних підрозділів поліції у сфері протидії дослідженого виду злочинності; систематизував методи моніторингу та інформаційного забезпечення такої діяльності; проаналізував критерії оцінки оперативних підрозділів в цьому напрямі та шляхи їх удосконалення.

Крім цього, у монографії проаналізовані проблеми реалізації завдань щодо виявлення і встановлення причин та умов вчинення злочинів дослідженої категорії, виявлення і нейтралізації осіб, які замислюють вчинення злочинів на стадії готування, а також припинення і запропоновано шляхи удосконалення; розглянуті перспективні питання щодо підвищення ефективності взаємодії з підрозділами досудового розслідування, громадськістю, засобами масової інформації, індивідуальної профілактики з такою категорією осіб, а також використання зарубіжного досвіду у цьому напрямі оперативно-розшукової та поліцейської діяльності.

Слід зазначити, що низка сформульованих у монографії положень, висновків і рекомендацій характеризується новизною і є певним внеском у наукове забезпечення прикладних проблем та завдань оперативних підрозділів Національної поліції щодо протидії таким злочинам. Підсумком проведеного дослідження є викладений у монографії комплекс рекомендацій, пропозицій спрямованих на удосконалення концептуальних засад і практики організації та здійснення ефективних заходів щодо протидії молодіжній злочинності оперативними підрозділами Національної поліції України у сучасних умовах.

Наведені в роботі узагальнення та обґрунтування, висновки і пропозиції можуть бути використанні у наукових дослідженнях, навчальному процесі при підготовці фахівців для оперативних і інших підрозділів, при підвищенні кваліфікації оперативних працівників і у повсякденній практичній діяльності оперативних підрозділів Національної поліції України.

УДК 340.12

Литвинов О. М. Право як феномен культури: спроба філософського осмислення : [монографія] / Литвинов О. М. ; Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. – Луганськ : Янтар, 2014. – 800 с.

Книга присвячена дослідженню права як явища культури, певних змін, що відбувалися у сфері його пізнання в історії філософсько-правової думки, а також сучасного стану права. Предмет дослідження є досить актуальним, оскільки сучасна соціокультурна ситуація диктує необхідність того, аби філософія права переосмислила багатомірні прояви права, його місце і роль у культурі, а також засади і принципи його пізнання. Автор має рацію щодо того, що діагностування й аналіз кризисних ситуацій у соціумі, виявлення точок загострення протиріч у правовідносинах, пошуки рівноваги у стосунках між різними індивідами та між індивідом і суспільством є сьогодні вкрай необхідними.

У монографії поставлена низка гострих запитань філософсько-правової теорії: метакатегоріальний статус концепту культури; співвідношення понять «культура» і «цивілізація»; культура вторинних сенсів; формування правосвідомості і правової культури та світ повсякденності; роль правової освіти у вирішенні правових питань; про культурно-звичаєві підстави праворозуміння і правову культуру; аномалії правового характеру і шляхи їх подолання тощо, – а також подано авторське бачення шляхів розв'язання цих питань.

У перших двох розділах проведено дослідження поняття «культура» як правової категорії, а також права як універсалії культури, показано витоки і зв'язок цих понять з усією сукупністю людського буття. Зроблено спробу проаналізувати основні підходи до визначення досліджуваних категорій, їх термінологічні засади, різні